

Inwoners aan het woord 2018

Onderzoeksrapportage

Kenniscentrum - afdeling Strategie en Regie - april 2019

Inhoudsopgave

- **Doel en opzet onderzoek en gebruik van de resultaten**
- **Duurzaamheid**
- **Voedsel**
- **Welzijn en zorg**
 - Gezondheid en zelfredzaamheid; Eenzaamheid; Mantelzorg; Informele en betaalde hulp
- **Inkomen en schulden**
- **Tevredenheid met het leven**
- **Opvoeding**
- **Cultuur**
- **Bewegen en sport**
- **Gemeentelijke dienstverlening**
- **Ede Centrum**
- **Beeld van Ede en trots op Ede**
- **Bekendheid projecten en Beleving buitengebied**
- **Leefbaarheid**
 - Voorzieningen in de buurt; Verkeer en vervoer; Zwerfafval

Doel, achtergrond en opzet onderzoek

Doel:

- Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in het gedrag, de beleving en de mening van inwoners van de gemeente Ede voor beleidsvorming, -monitoring en -evaluatie, op verschillende beleidsterreinen.

Achtergrond:

- Tweejaarlijks onderzoek 'Inwoners aan het woord' sinds 1992 uitgevoerd.
- Monitoring langjarige trends en daarnaast actuele thema's en vragen.

Onderzoeksopzet:

- Enquête onder aselechte steekproef van 3.000 inwoners van 15 jaar en ouder.
- Methode: online/schriftelijk/telefonisch. Uitvoering: oktober-november 2018.
- 935 respondenten (responspercentage 31%).
- Resultaten op gemeentelijk niveau. Uitsplitsing mogelijk voor Ede-stad en Dorpen, leeftijdsklasse, geslacht, opleidingsniveau en inkomensniveau.

Gebruik onderzoeksresultaten en leeswijzer

Gebruik van de onderzoeksresultaten:

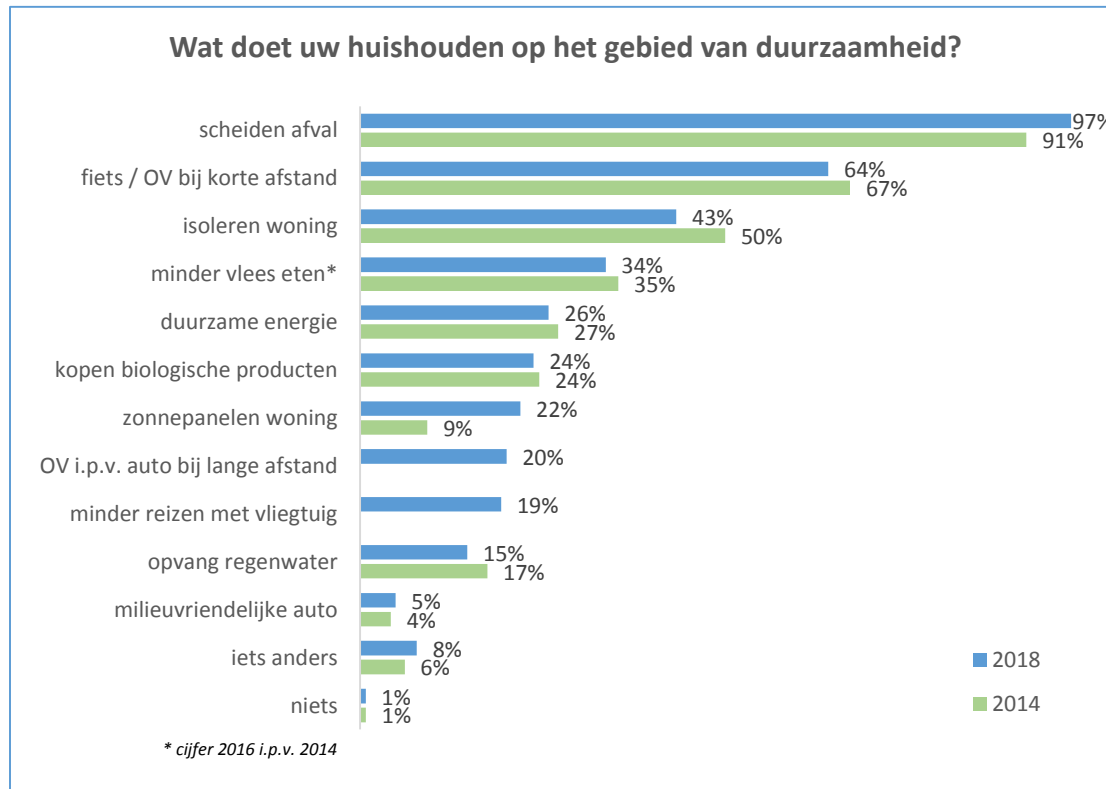
- Monitoren van beleidseffecten, in de Programmabegroting en in diverse beleidsprogramma's.
- Monitoren van voortgang in de realisatie van doelstellingen van het Investeringsfonds Impuls Ede in de Speerpuntenmonitor.
- Monitoren van decentralisaties en ontwikkelingen in het sociaal domein via het opnemen van onderzoeksresultaten in de Sociale Monitor.
- Leveren van input voor beleid en/of (verbeter)acties op verschillende thema's, zoals het voedselbeleid, ondersteuning van mantelzorgers, het culturele aanbod, de gemeentelijke dienstverlening en communicatie.

Leeswijzer:

- Per thema zijn de belangrijkste resultaten puntsgewijs beschreven.
- Waar mogelijk vindt vergelijking plaats met metingen uit voorgaande jaren.
- Waar mogelijk zijn de resultaten vergeleken met landelijke cijfers.

Duurzaamheid (1)

- Vrijwel alle respondenten geven aan iets te doen aan duurzaamheid. Op sommige punten zijn respondenten actiever dan in 2014 en op sommige punten minder actief:

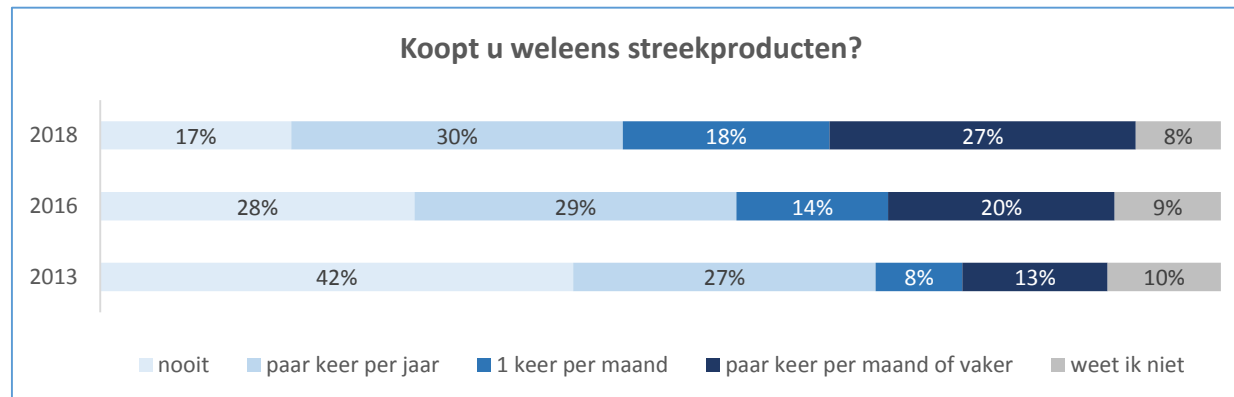

Duurzaamheid (2)

- Duurzaamheid is een thema dat sterk leeft onder jongeren (tot 29 jaar) en ouderen (boven de 65 jaar).
- Ouderen beoordelen hun eigen gedrag positiever (rapportcijfer 7), terwijl jongeren kritisch zijn over hun eigen gedrag (rapportcijfer 6,3). Beide groepen reizen minder vaak met het vliegtuig, kiezen wat vaker voor het OV en eten minder vlees.
- Inwoners scheiden nog beter hun afval dan de afgelopen jaren; maar liefst 97% geeft aan afval te scheiden.
- Het percentage respondenten dat duurzame energie gebruikt in de vorm van 'groene stroom of groengas' is stabiel t.o.v. 2014; het percentage inwoners met zonnepanelen is fors gestegen van 9% in 2014 naar 22% in 2018. Uit registraties blijkt dat het aandeel duurzaam opgewekte energie in Ede feitelijk is gestegen van 7,5% in 2014 naar 11,3% in 2016.
- Het aandeel respondenten met een milieuvriendelijke auto, ligt in 2018 hoger (5%) dan in 2014 (4%). In absolute zin is het aantal door de RDW geregistreerde milieuvriendelijke auto's gestegen van 203 in 2014 naar 655 in 2018.
- De gemeente Ede (als woon/werk/verblijfgebied, niet als organisatie) krijgt een rapportcijfer 6,5 als het gaat om duurzaamheid, net als in 2014 en 2016.

Voedsel (1)

- Dat de gemeente Ede zich inzet voor gezond en duurzaam voedsel is bij een beperkt aantal respondenten bekend: 17% geeft aan dat ze hier iets van merken; zij illustreren hun antwoord met de foodfestivals in Ede en berichten in de lokale bladen.
- Streekproducten worden steeds vaker gekocht; gaf in 2013 nog 42% aan nooit streekproducten te kopen, nu geeft nog maar 17% aan nooit streekproducten te kopen. Het percentage respondenten dat minimaal een paar keer per maand streekproducten koopt, is gestegen van 13% naar 27%.

- Verspilling van voedsel is een belangrijker thema geworden; gaf in 2016 nog 30% aan dagelijks of een paar keer per week voedsel weg te gooien, in 2018 is het percentage gedaald naar 26%.

Voedsel (2)

- Een eerlijke prijs voor de boer, voedselverspilling en betaalbaarheid van gezond voedsel zijn volgens inwoners de belangrijkste voedselthema's.
- Hoger opgeleiden zijn meer gericht op het verminderen van de vleesconsumptie. Lager opgeleiden vinden 'betaalbaarheid van gezond voedsel voor iedereen' een belangrijker thema.

Voedsel (3)

- Hoewel een derde van de respondenten aangeeft nu minder vlees te eten, is de vleesconsumptie nog aanzienlijk: 38% van de inwoners eet 6 dagen of vaker per week vlees. De helft van de respondenten eet 3, 4 of 5 dagen per week vlees.
- In Ede wonen relatief weinig vegetariërs/veganisten. Een kleine groep (3%) geeft aan vegetariër/veganist te zijn. Landelijk behoort 5% van de bevolking tot deze groep.
- Nog weinig inwoners eten voldoende groente/fruit. Aan de geadviseerde hoeveelheid van 5 eenheden per dag komt slechts 28% van de inwoners. Onder ouderen (55+) is het percentage wat hoger (35%). 10% van de respondenten eet hooguit 1 eenheid groente/fruit per dag.

Welzijn en zorg - gezondheid en zelfredzaamheid

- Inwoners van Ede beoordelen hun gezondheid met een 7,6 (net als landelijk). Dat is een fractie lager dan de 7,7 in 2016. Opvallend is dat 75-plussers de eigen gezondheid in 2018 juist een hoger cijfer geven (7,2) dan in 2016 (6,8).
- 15% van de respondenten voelt zich vanwege gezondheidsproblemen matig (11%) of ernstig (4%) belemmerd in hun deelname aan het maatschappelijke leven. Dat is vrijwel gelijk aan 2016 en 2014. Het aandeel 75-plussers dat belemmeringen ervaart om te participeren is lager dan in 2016 en 2014.
- Het ervaren van participatiebelemmeringen loopt geleidelijk op met de leeftijd, met een sterke toename vanaf het 75^e levensjaar. Van de 65 tot 75-jarigen ervaart 17% een matige of ernstige participatiebelemmering door gezondheidsproblemen en van de 75-plussers is dat 37%.

ZELFREDZAAMHEID

- 90% van de respondenten is het eens met de stelling “*Ik kan me goed redden*” en 5% is het hiermee oneens (5% zegt: ‘niet eens/niet oneens’).
- Ook zelfredzaamheid neemt af na het 75^e levensjaar. Van de 75-plussers zegt 77% zich “goed te kunnen redden”, iets meer dan in 2016 en 2014.

Welzijn en zorg - eenzaamheid (1)

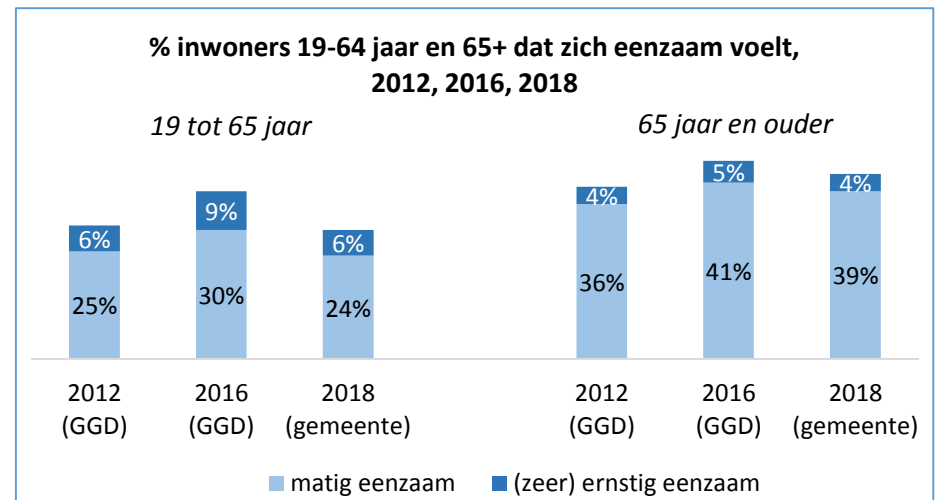
- Sinds 2013 is eenzaamheid in gemeentelijke onderzoeken gemeten met de enquêtevraag: “Voelt u zich weleens eenzaam?”. Vanwege de actuele aandacht voor het thema eenzaamheid is ervoor gekozen om eenzaamheid in 2018 uitgebreider te meten, namelijk met elf stellingen. Het resultaat is een eenzaamheidsschaal (*De Jong-Gierveld-schaal*). Bij ongunstige scores op *minimaal drie* van de elf stellingen is iemand (matig) eenzaam.
- Volgens deze eenzaamheidsschaal is 33% van de respondenten van 19 tot 90 jaar eenzaam; 27% is matig eenzaam en 6% (zeer) ernstig eenzaam. Van de 65-plussers voelt 43% zich eenzaam; 39% matig en 4% (zeer) ernstig. Landelijk heeft 43% van de volwassenen van 19 jaar en ouder eenzaamheidsgevoelens.
- Uit eerder onderzoek in Ede en landelijk blijkt dat ernstige eenzaamheid vooral voorkomt onder 85-plussers, weduwen/weduwnaars en gescheiden mensen, laag opgeleiden en mensen met een niet-westerse migratieachtergrond.
- De eenzaamheidsschaal kan ook emotionele en sociale eenzaamheid meten.
 - Sociale eenzaamheid: gemis van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen zoals kennissen, collega's, buurtgenoten. Een intieme partnerrelatie heft sociale eenzaamheid niet op.
 - Emotionele eenzaamheid: gemis van intieme relatie/emotioneel hechte band met partner of vriend(in).

Welzijn en zorg - eenzaamheid (2)

- Bij minimaal twee ongunstige scores op de bijbehorende stellingen is iemand sociaal of emotioneel eenzaam. Sociale eenzaamheid komt meer voor dan emotionele eenzaamheid; 35% van de respondenten van 19 tot 90 jaar voelt zich sociaal eenzaam* en 18% emotioneel eenzaam.
- Sociale eenzaamheid komt voor in alle leeftijdsklassen, maar neemt toe vanaf het 65^e levensjaar. Emotionele eenzaamheid komt relatief veel voor onder jongeren en bij 75-plussers (vanwege verlies van partner). Iets meer mannen dan vrouwen ervaren eenzaamheidsgevoelens, vooral sociale eenzaamheid.

ONTWIKKELING 2012-2018

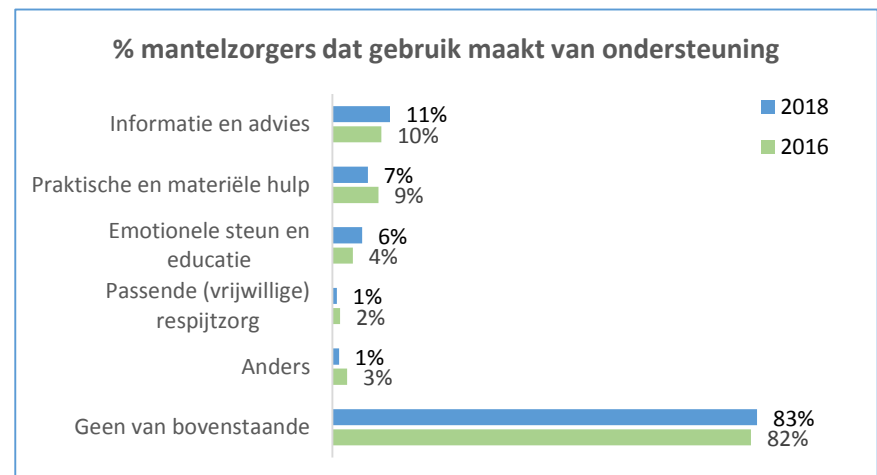
- Vergelijking met cijfers van de GGD laat zien dat eenzaamheid onder 19 tot 65-jarigen vrijwel gelijk is aan 2012. Onder 65-plussers ligt het aandeel eenzamen in 2018 een fractie hoger dan in 2012.

* Bij de 'totale' eenzaamheidsscore geldt dat iemand eenzaam is bij 3 of meer ongunstige scores op de 11 stellingen. Bij sociale / emotionele eenzaamheid is iemand eenzaam bij 2 of meer ongunstige scores op de bijbehorende 5 / 6 stellingen. Hierdoor kan het % sociale eenzaamheid hoger zijn dan het % totale eenzaamheid.

Welzijn en zorg - mantelzorg (1)

- 18% van de Edenaren geeft minimaal 1 keer per week mantelzorg, vrijwel gelijk aan voorgaande jaren. Ook het aandeel *dagelijkse* mantelzorgers is stabiel: 6%. De helft van hen combineert de zorg met een betaalde baan.
- Ruim een derde van de mantelzorgers voelt zich belast door de zorg, het merendeel 'enigszins belast' (27%). 8% van alle mantelzorgers voelt zich tamelijk tot zeer zwaar belast; in 2014 was dit 11%. Onder *dagelijkse* mantelzorgers daalde de ervaren belasting ook (licht), maar nog steeds voelt 22% zich (tamelijk) zwaar belast.
- Het aandeel (enigszins tot zwaar) belaste mantelzorgers is het hoogst onder 45 tot 65-jarigen (50%).
- 17% van de mantelzorgers maakt gebruik van ondersteuning, vooral van informatie en advies en praktische hulp. Van de (tamelijk) zwaar belaste mantelzorgers maakt 22% gebruik van ondersteuning, minder dan in 2016 (41%).

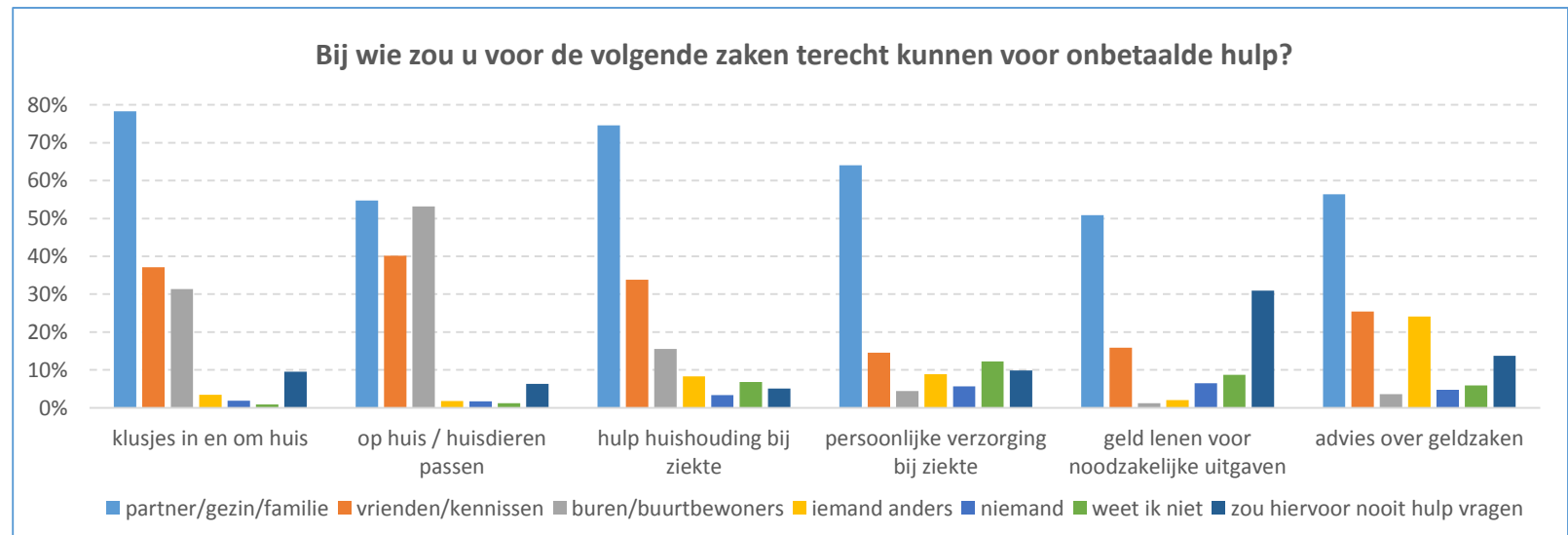
Welzijn en zorg - mantelzorg (2)

- **Ontvangers van mantelzorgondersteuning zijn positiever over de kwaliteit van de ondersteuning (64% positief) dan in 2016 (52% positief) en voelen zich daardoor minder belast (61%). Ook vinden zij dat beter rekening gehouden is met hun wensen/behoeften (60% in 2018 en 44% in 2016).**
- **Ondersteuning en advies van mantelzorgers is steeds meer een taak van zorgaanbieders. Eén op de zeven mantelzorgers die ondersteuning krijgen, geeft aan ondersteuning te krijgen via Malkander, net als in 2016.**
- **43% van alle mantelzorgers heeft weleens gehoord van Malkander mantelzorgondersteuning. Onder (tamelijk) zwaar belaste mantelzorgers is dat slechts een fractie hoger.**

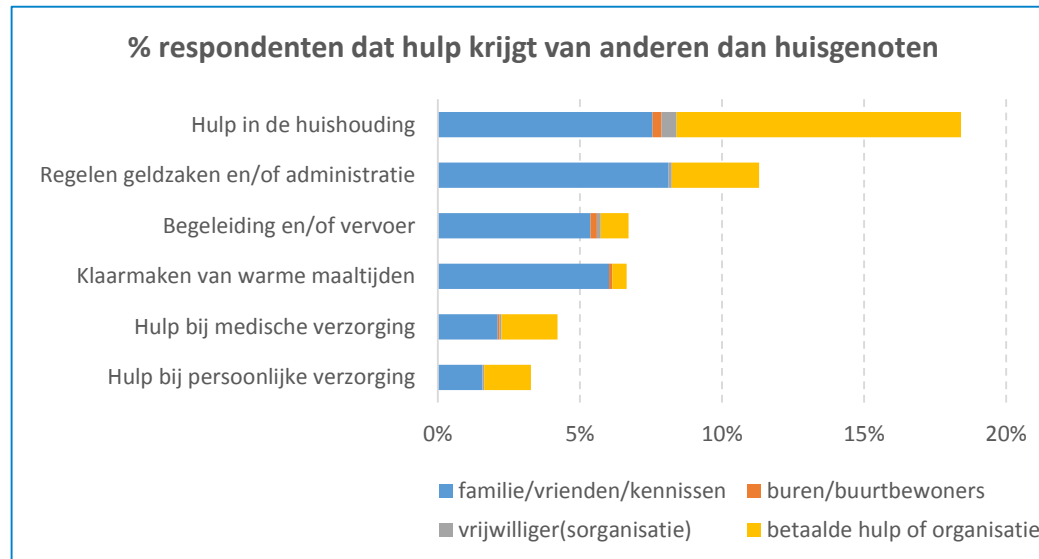
Welzijn en zorg - informele en betaalde hulp (1)

- Het merendeel van de inwoners kan voor onbetaalde hulp of zorg terecht bij zijn of haar partner/gezin of bij familie. Voor klusjes in en om huis en de verzorging van planten en huisdieren bij afwezigheid kunnen veel inwoners (ook) terecht bij vrienden en/of buren.
- De grootste drempel voor het vragen van hulp bestaat bij het lenen van geld; 30% van de inwoners zegt hiervoor nooit hulp te zullen vragen. Van de 65-plussers zegt 50% dit nooit te zullen vragen.
- Ongeveer 0,5% van de respondenten zegt bij niemand terecht te kunnen voor onbetaalde hulp, of niet te weten of zij bij iemand terecht kunnen.

Welzijn en zorg - informele en betaalde hulp (2)

- Een vijfde van de respondenten krijgt hulp van anderen dan thuiswonende gezinsleden bij de huishouding, verzorging, vervoer en/of administratie.
- Bijna één op de vijf respondenten krijgt hulp in de huishouding; 10% krijgt betaalde hulp en 8% krijgt hulp van familie of vrienden. Van de 75-plussers heeft 35% betaalde hulp in de huishouding.
- Eén op de tien respondenten krijgt hulp bij de administratie en/of bij geldzaken, vooral van familie of vrienden. Een zeer kleine groep (3-7%) krijgt (ook) hulp bij andere zaken. Hulp van vrijwilligers(organisaties) en burens *bij onderstaande zaken* komt volgens dit onderzoek nauwelijks voor.

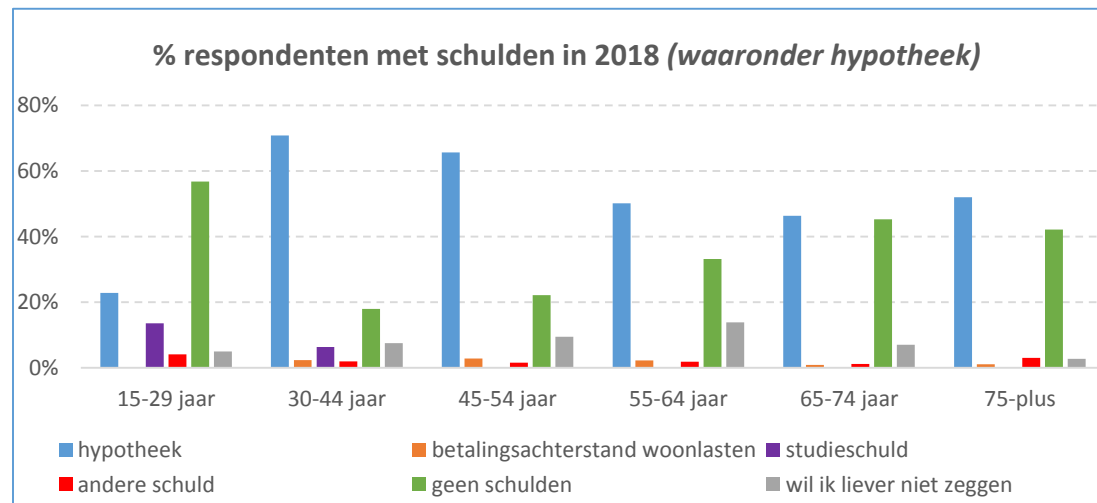

Inkomen en schulden

- De helft van de respondenten geeft aan een beetje geld over te houden van het huishoudensinkomen en één op de vijf houdt veel geld over.
- Verder kan één op de vijf respondenten precies rondkomen van het huishoudensinkomen en een kleine groep moet spaarmiddelen aanspreken om rond te komen (6%), of zich in de schulden steken (1,5%). Van de 15 tot 30-jarigen maakt 4,5% schulden om rond te komen.
- De helft van de respondenten had in 2018 een hypotheekschuld. Een kleine groep had andere schulden, zoals een studieschuld (4,5%), een betalingsachterstand woonlasten (1,5%) of een schuld bij een webwinkel, telefoonmaatschappij of een persoonlijk lening (2,5%).

- 15 tot 30-jarigen hebben het minst vaak schulden; 23% heeft een hypotheek en 14% een studieschuld.

Van de 75-plussers heeft nog ruim de helft een hypotheekschuld.

Tevredenheid met het leven

- In 2018 is in Ede voor de tweede keer de tevredenheid van inwoners met het leven gemeten; 90% van de respondenten beoordeelt zijn/haar leven met een rapportcijfer 7 of hoger, 7% geeft een 6 en 3% geeft een onvoldoende.
- Het gemiddelde rapportcijfer is een 7,8 (net als in 2016 en net als landelijk).
- Er zijn nauwelijks verschillen in de mate van tevredenheid met het leven tussen respondenten van verschillende leeftijden, opleidingsniveaus en huishoudenssamenstelling. Er is wel verschil tussen respondenten met een hoog inkomen (8,1) en een laag inkomen (7,4).
- Het minst tevreden met het leven zijn respondenten die zich (zeer) ernstig eenzaam voelen (6,0) en/of die die zich vanwege hun gezondheid ernstig belemmerd voelen in hun deelname aan het maatschappelijke leven (6,0).

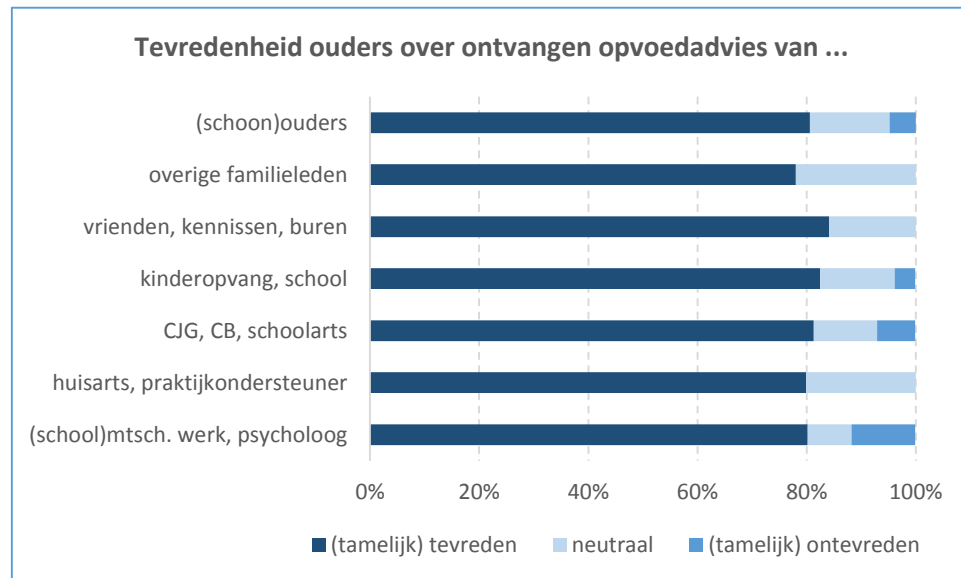
Opvoeding (1)

- Een derde van de respondenten met kinderen in de leeftijd van 0 tot 23 jaar had in 2018 weleens zorgen over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van de kind(eren); 13% een paar keer per jaar, 11% een paar keer per maand en 10% een paar keer week of dagelijks.
- Ouders van kinderen tot 4 jaar maken zich het minst vaak zorgen.
- De helft van de ouders van kinderen tot 12 jaar krijgt een paar keer per maand of vaker advies van familie, vrienden of professionals, of praat met hen over de opvoeding. Dat geldt voor een derde van de ouders van 12 tot 23-jarigen.
- Ouders van 0 tot 4-jarigen krijgen relatief vaak advies van (schoon)ouders en andere familie. Ouders van 4 tot 12-jarigen krijgen relatief vaak advies van vrienden.
- Hoog opgeleide ouders maken zich vaker zorgen over de opvoeding en zij krijgen – net als ouders met een middelbare opleiding – vaker advies over opvoeding dan laag opgeleide ouders.

Opvoeding (2)

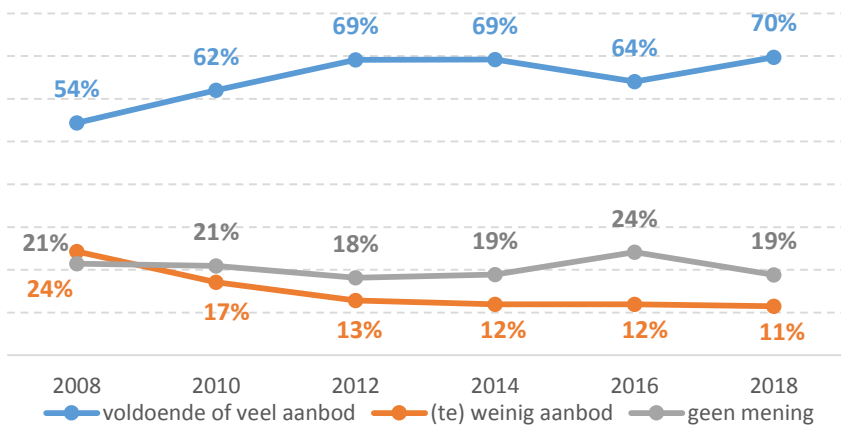
- Circa 80% van de ouders die weleens advies krijgen, is tevreden over het advies en een hele kleine groep is niet tevreden.
- Er is weinig verschil in tevredenheid tussen adviezen van (schoon)ouders, familie of vrienden enerzijds en adviezen van professionals anderzijds.
- Over adviezen van het CJG, het consultatiebureau en de schoolarts is 81% tevreden, 12% neutraal en 7% ontevreden.

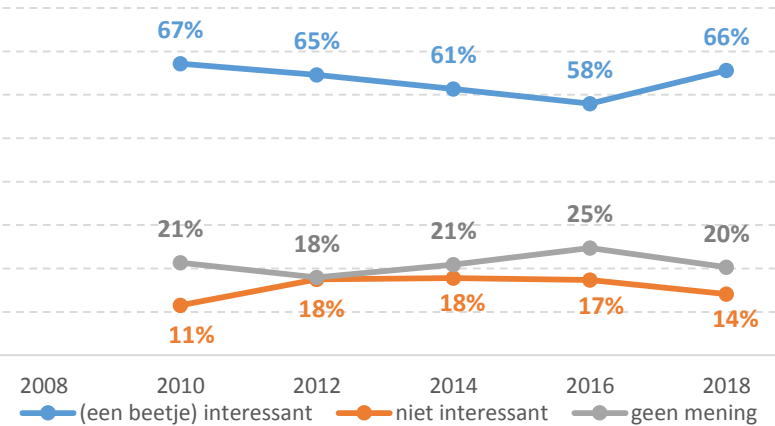
Cultuur (1)

- De waardering van het aanbod is positiever geworden door de jaren heen. In 2018 vindt 70% van de respondenten dat er voldoende of veel aanbod is; als gekeken wordt naar de respondenten die er een mening over hebben, dan is 86% positief over het aanbod.
- Van de respondenten die een mening hebben of het aanbod interessant is, geeft 83% aan dat het aanbod (een beetje) interessant is.

Vindt u het culturele aanbod in Ede voldoende?

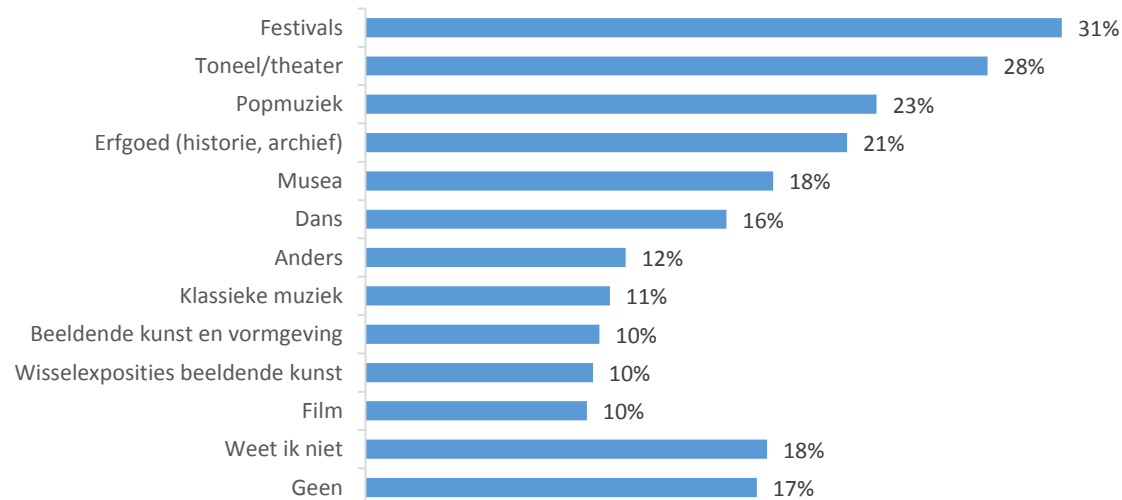
Vindt u het culturele aanbod in Ede interessant?

Cultuur (2)

- Van de respondenten die van mening zijn dat het aanbod onvoldoende of niet interessant is, geeft 31% aan meer behoefte te hebben aan festivals.
- Onder ouderen (65+) is de behoefte aan toneel/theater, klassieke muziek en musea wat sterker. Jongeren (tot 29 jaar) willen vooral meer festivals en popmuziek.

Op welk gebied (van cultuuraanbod) ziet u graag verbetering?
(beantwoord door respondenten die het aanbod te weinig of niet interessant vinden = 22% van alle respondenten ; meer dan 1 antwoord mogelijk)

Cultuur - Openluchttheater (OLT)

- Het OLT is bij het overgrote deel van de inwoners bekend; bijna de helft heeft het OLT daadwerkelijk bezocht.
- Van de inwoners die het OLT weleens bezocht hebben, heeft 40% dat in het afgelopen jaar gedaan.
- Inwoners die het OLT bezocht hebben en een mening hebben over de programmering zijn hier over het algemeen tevreden over: 30% keurt de programmering goed en 42% vindt het voldoende van kwaliteit.

Bewegen en sport

BEWEGEN

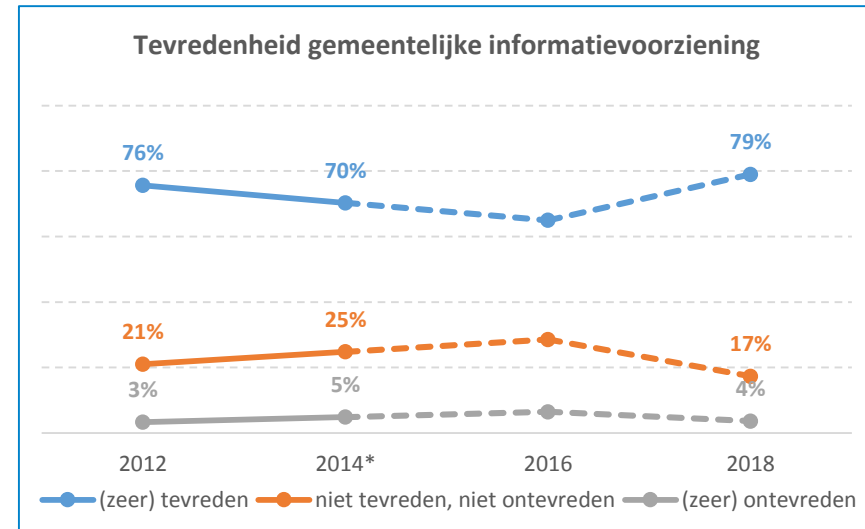
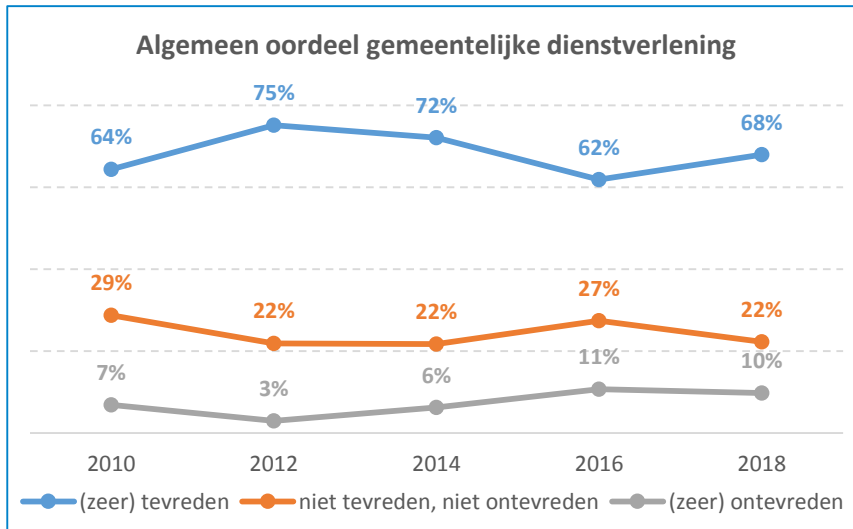
- **49% van de respondenten voldoet aan de beweegnorm** (minimaal 5 dagen per week minimaal 30 minuten wandelen, fietsen, tuinieren etc.), **net als in 2016**.
- **Dat betekent een stabilisering na de flinke toename in 2016 ten opzichte van de langjarige trend; van 2010 tot 2014 fluctueerde het percentage namelijk rond de 40%. Recente vergelijkbare landelijke cijfers zijn niet beschikbaar.**

SPORTEN

- **Het aandeel sporters onder de respondenten is al jarenlang vrijwel constant; 58% doet aan sport in 2018.**
- **Het aandeel respondenten dat in clubverband sport, vertoont wel een daling ten opzichte van voorgaande jaren; van 27% in 2010 naar 22% in 2018. Deze trend is ook landelijk waarneembaar.**
- **Het aandeel sporters neemt toe met het opleidingsniveau; van de laag opgeleide respondenten doet 44% aan sport en van de hoog opgeleiden 68%. Dat betekent niet dat laag opgeleiden minder bewegen, want laag opgeleiden voldoen iets vaker aan de beweegnorm (50%) dan hoog opgeleiden (48%).**

Gemeentelijke dienstverlening (1)

- In 2018 zijn de inwoners weer wat meer tevreden (68%) over de dienstverlening dan bij de vorige peiling.
- Ongeveer 12% geeft de gemeente een rapportcijfer 5 of lager.
- In de toelichting van inwoners die niet tevreden zijn, komen aspecten terug die te maken hebben met wachttijd, traagheid en bureaucratie.
- Over de *informatievoorziening* is het oordeel iets positiever (79%) dan in voorgaande jaren het geval was.

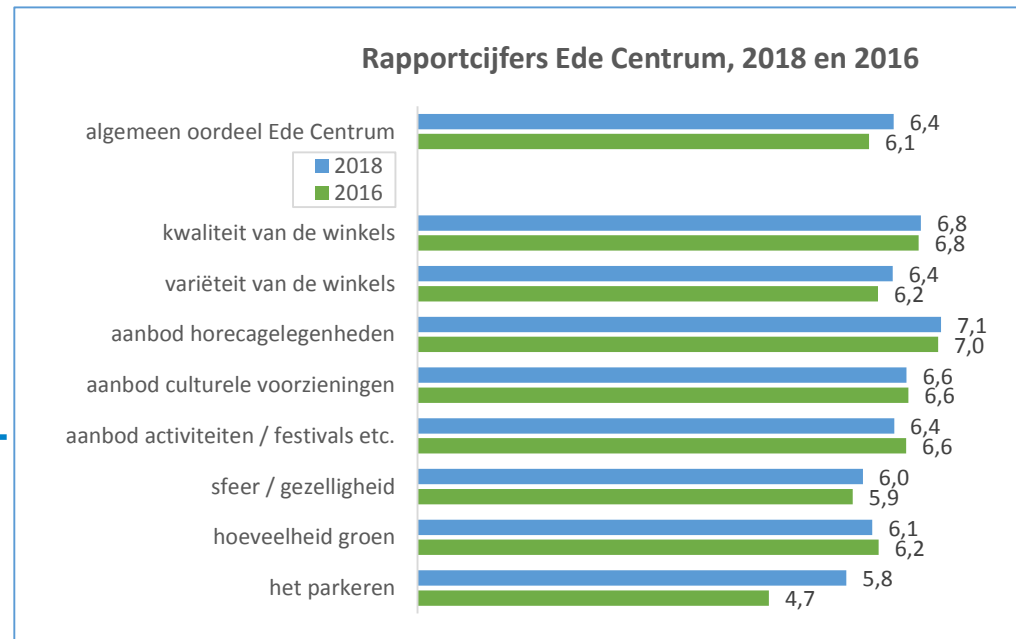

Gemeentelijke dienstverlening (2)

- Twee derde van de respondenten heeft de afgelopen 12 maanden contact gehad met de gemeente. Het contact had meestal (voor 70% van de respondenten) te maken met een bezoek aan de balie.
- Over de digitale dienstverlening zijn inwoners ook tevreden; slechts 5% geeft aan iets te missen. Uit de toelichtingen blijkt dat het gaat om diverse zaken, onder andere de mogelijkheid om digitaal een afspraak te maken.
- Er is weinig belangstelling voor het thuis laten bezorgen van paspoorten en rijbewijzen. Zelfs als het maar €5 kost, is maar 20% hierin geïnteresseerd.
- Voor het aanvragen van documenten gaan inwoners het liefst naar de balie (60%); op de tweede plaats komt de website (28% geeft hier de voorkeur aan).
- Voor het aanvragen van voorzieningen op het gebied zorg, ondersteuning of een uitkering is de website het meest favoriete kanaal (26%).
- Dit geldt ook voor klachten, meldingen of informatieve vragen; de telefoon komt op de tweede plaats en pas daarna de balie.

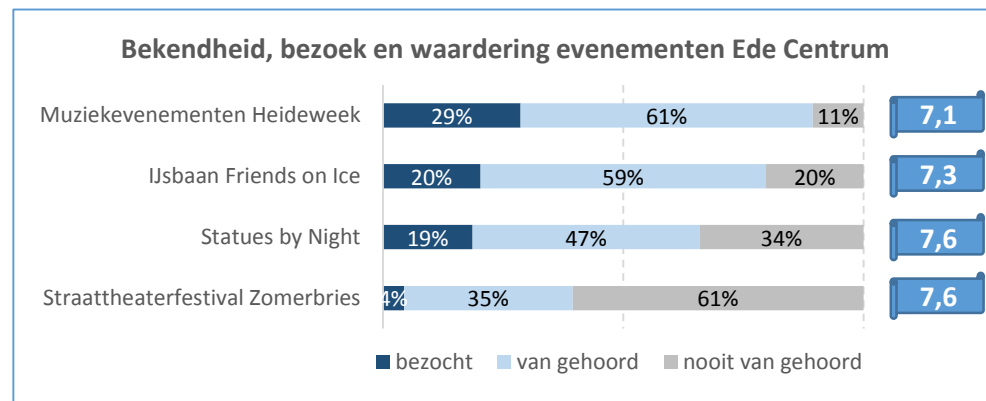
Ede Centrum (1)

- De algemene waardering voor Ede Centrum is toegenomen van een 6,1 in 2016 naar een 6,4 in 2018.
- Opvallend is de grote toename in waardering voor parkeren in het centrum.
- Op de andere aspecten zijn (zeer) kleine verschuivingen te zien. De variëteit van de winkels scoort met een 6,4 hoger dan in 2016 (6,2). De waardering voor het aanbod aan activiteiten/festivals daalde van een 6,6 naar een 6,4.
- Wekelijkse bezoekers van Ede Centrum geven iets hogere rapportcijfers dan minder frequente bezoekers.
- 34% van de respondenten bezoekt het winkelgebied van Ede Centrum minimaal 1 keer per week, een fractie minder dan in 2013 (38%).
- Van de respondenten uit Ede-stad bezoekt 48% wekelijks het centrum en van de respondenten uit de dorpen 11%.

Ede Centrum (2)

- Er zijn diverse maatregelen genomen om Ede Centrum aantrekkelijker te maken. De bekendste maatregel is de herinrichting van het Marktpllein; dit is bekend bij 88% van de respondenten. Respondenten beoordelen de herinrichting van het Marktpllein gemiddeld met een rapportcijfer 7,6.
- 30% van de respondenten is op de hoogte van de vergroening van straatjes en pleinen (o.a. Boogstraat, Achterdoelen, Bevrijdingsplein) en het opknappen van gevels in de Grotestraat en het Maandereind. Alle drie maatregelen zijn bekender bij respondenten uit Ede-stad dan bij respondenten uit de dorpen.
- Het vergroenen van het centrum waarderen respondenten met een 7,1 en de gevelverbetering met een 7,2.
- Een groot deel van de respondenten kent de muziek-evenementen tijdens de Heideweek, de Ijsbaan en Statues by Night. Het minst bekend en bezocht is het Straattheaterfestival Zomerbries, maar dit krijgt wel een hoge waardering (7,6).

Beeld van Ede en trots op Ede (1)

- **72% van de respondenten heeft een positief beeld van de gemeente Ede (van de gemeente als gebied, niet als organisatie), 3% heeft een negatief beeld van Ede en 24% is niet positief/niet negatief. Na een daling naar 65% in 2016 is het aandeel inwoners met een positief beeld terug op het niveau van 2014.**
- **In 2018 is voor het eerst gevraagd of inwoners trots zijn op de gemeente Ede (als gebied, niet als organisatie). Twee op de vijf respondenten zegt trots te zijn op de gemeente Ede, de helft is neutraal en 9% is niet trots.**
- **Respondenten uit Ede-stad hebben een positiever beeld van de gemeente Ede (77%) dan respondenten uit de dorpen (64%) en zijn vaker trots dan respondenten uit de dorpen (45% respectievelijk 36%). Jongeren en 75-plussers voelen minder trots dan respondenten van 30 tot 75 jaar.**
- **Respondenten is ook gevraagd om toe te lichten waarom zij trots, of niet trots zijn op Ede. Veruit de meest genoemde eigenschap van Ede waar respondenten trots op zijn is de groene omgeving, de natuur, bos en heide, het mooie buitengebied.**

Beeld van Ede en trots op Ede (2)

- Daarnaast zijn veel respondenten trots op Ede omdat ze er geboren en getogen zijn. Verder noemt een aantal respondenten: de centrale ligging; de goede voorzieningen; het aanbod aan activiteiten, ook voor kinderen; de rust; de veilige woonomgeving; de dorpse sfeer; prettige woonwijken; de schone, goed onderhouden openbare ruimte; de pogingen om Ede aantrekkelijker te maken, onder andere door de zondagopenstelling van winkels en organisatie van festivals. Een aantal inwoners van de dorpen geeft aan vooral binding met het eigen dorp te voelen en niet met Ede.
- Veel respondenten die neutraal antwoorden, geven aan dat ze hier wonen, maar dat ze “verder niets met Ede hebben”. Ook zegt een aantal respondenten dat het prima wonen is en dat de natuur mooi is, maar dat ze hier geen trots gevoel over hebben.
- Zaken waar een aantal respondenten niet trots op is: slecht onderhoud van groenvoorzieningen; te weinig aandacht voor het buitengebied en de dorpen; het vol bouwen van de groene ruimte; een ongezellig centrum; het verdwijnen van oude gebouwen en de komst van lelijke nieuwe (hoog)bouw; de zondagopenstelling van winkels; het imago dat Ede heeft bij mensen die niet in Ede wonen (saai, conservatief).

Bekendheid projecten en Beleving buitengebied

BEKENDHEID PROJECTEN

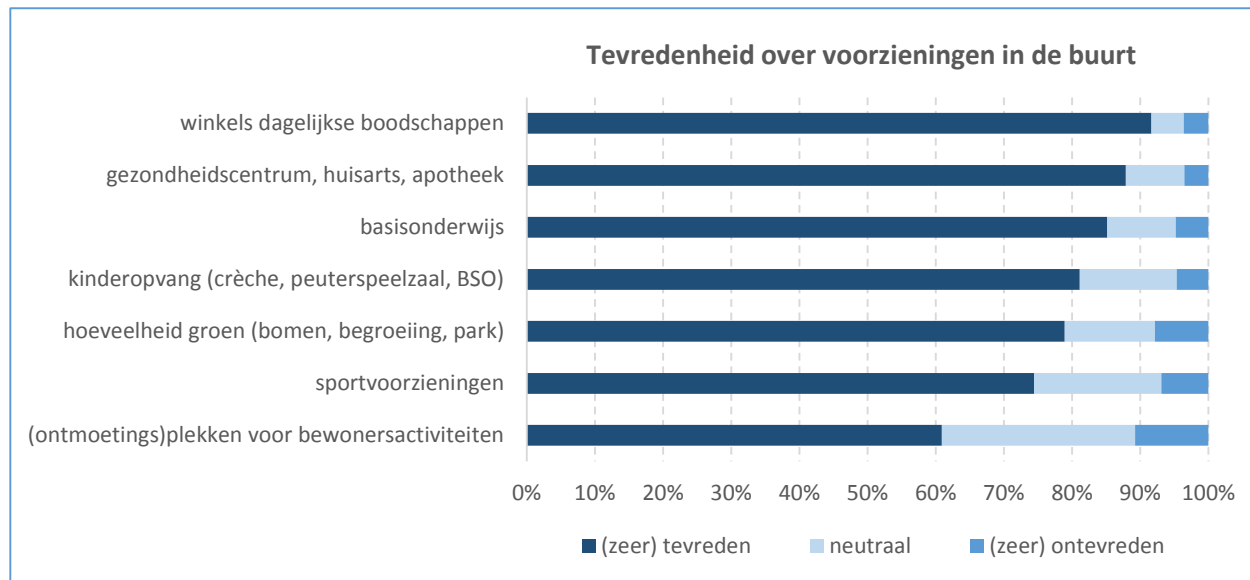
- 80% van de respondenten heeft weleens gehoord van de Kazerneterreinen en 65% heeft gehoord van het World Food Center (WFC). Veluwe Poort is bekend bij 49% van de respondenten; in 2014 was dat 52%.
- De drie projecten zijn het meest bekend bij 65-plussers en het minst bekend bij jongeren tot 30 jaar. De projecten zijn bekender bij respondenten uit Ede-stad dan bij respondenten uit de dorpen, hoewel het verschil bij de Kazerneterreinen heel klein is.

BELEVING BUITENGEBIED

- 93% van de inwoners vindt het landschap in het buitengebied aantrekkelijk; dat is vrijwel gelijk aan het oordeel in 2016 (91%) en 2008 (92%).
- De bebouwing in het buitengebied vindt 66% aantrekkelijk. Dat is iets hoger dan in 2016 (62%) en in 2008 (61%).
- Respondenten uit de dorpen zijn iets positiever over de bebouwing in het buitengebied (69%) dan respondenten uit Ede-stad (63%).

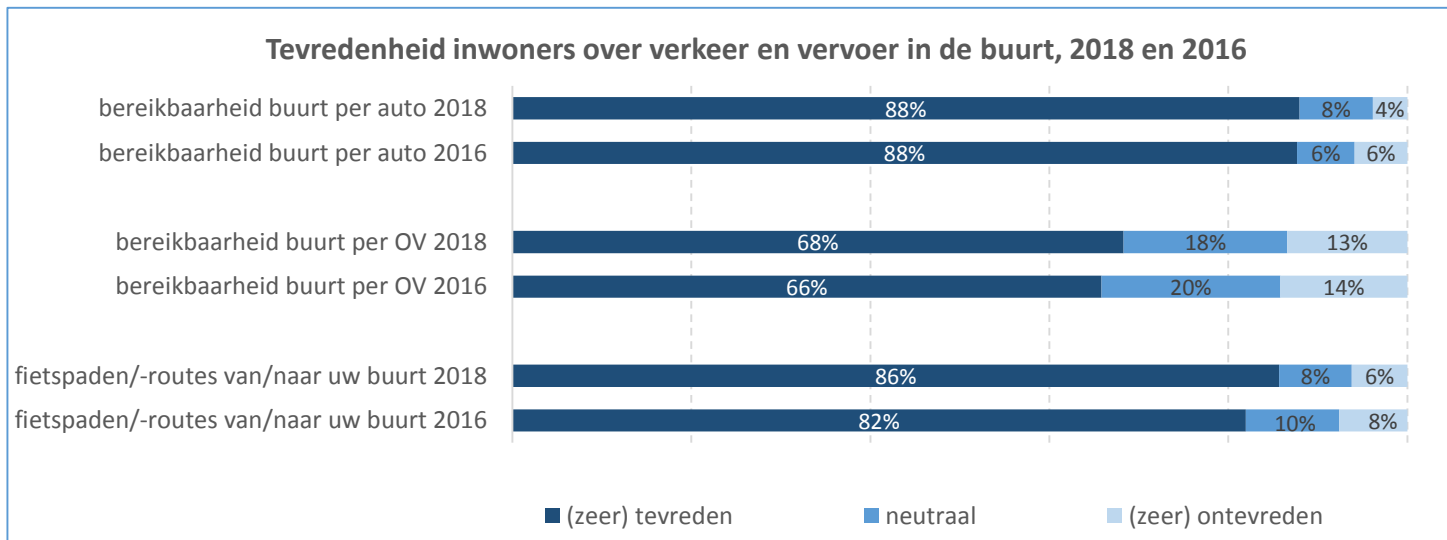
Leefbaarheid - voorzieningen in de buurt

- Over de meeste voorzieningen in de buurt is 80% tot 90% van de inwoners tevreden. Het *minst* tevreden zijn inwoners over ontmoetingsplekken / plekken voor bewonersactiviteiten; 11% is ontevreden en 28% neutraal. Van de jongeren tot 30 jaar is 19% ontevreden hierover en 32% neutraal.

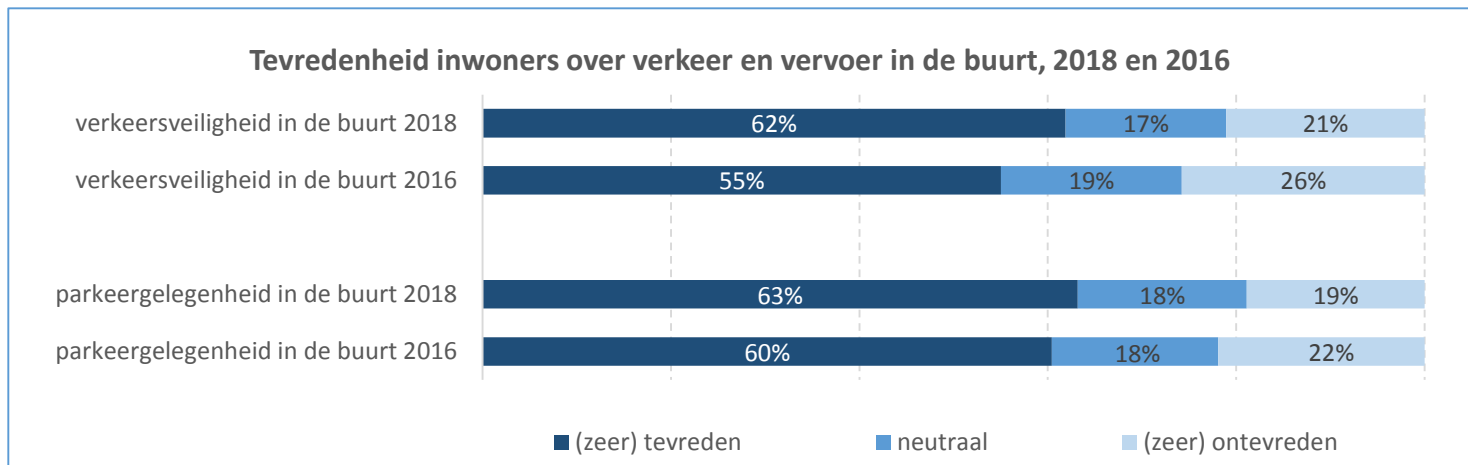
Leefbaarheid - verkeer en vervoer (1)

- Een grote meerderheid van de Edenaren is tevreden over de bereikbaarheid van hun buurt met de auto en over fietspaden en fietsroutes van en naar de buurt. De tevredenheid over fietspaden/fietsroutes is licht gestegen ten opzichte van 2016.
- De bereikbaarheid van de buurt per openbaar vervoer krijgt een positief oordeel van twee derde van de respondenten. Van de 75-plussers is slechts de helft tevreden en een kwart ontevreden. Respondenten uit Ede-stad zijn positiever over de bereikbaarheid van de buurt per openbaar vervoer (73%) dan respondenten uit de dorpen (60%).

Leefbaarheid - verkeer en vervoer (2)

- Inwoners zijn positiever over de verkeersveiligheid in de buurt dan in 2016; 62% is tevreden en 21% ontevreden (in 2016 was 55% tevreden en 26% ontevreden). Respondenten uit de dorpen zijn iets positiever (67% tevreden) dan respondenten uit Ede-stad (59% tevreden).
- Ook de tevredenheid over de parkeergelegenheid in de buurt ligt een fractie hoger dan in 2016. Respondenten uit de dorpen zijn ook op dit punt positiever (72%) dan respondenten uit Ede-stad (58%).

Leefbaarheid - zwerfafval

- Ruim negen op de tien inwoners stoort zich erg aan zwerfafval in de buurt; 3% vindt dat niet vervelend. Vergeleken met 2016 signaleren iets minder inwoners zwerfafval in hun buurt. In Ede-stad komt zwerfafval meer voor dan in de dorpen.
- Als het gaat over zwerfafval *in de gemeente Ede* zijn respondenten minder positief; slechts 44% vindt dat in de gemeente weinig tot geen zwerfafval ligt.
- 10% van de respondenten zegt 1 keer per week of vaker zwerfafval op te ruimen en 20% een paar keer per maand. Onder jongeren tot 30 jaar ligt dat de helft lager. Twee vijfde van alle respondenten en drie vijfde van de jongeren ruimt nooit zwerfafval op.
- 2% van de respondenten krijgt ondersteuning van de gemeente bij het opruimen van zwerfafval (materiaal en/of op afspraak ophalen van afval).

